

Արժանապատուության եւ իրաւունքներու ուխտը

Հիմնադրութեան փաստաթուղթը (վաւերագիրը) որ ներկայացուցաւ Սուրիոյ մէջ ժողովրդական փոփոխութեան Ազգային Համակարգման Մարմին:

Դամասկոս 17 Սեպտեմբեր 2011

Ներքին ընդդիմութիւնը (Սուրիոյ մէջ ժողովրդական փոփոխութեան Ազգային Համակարգման Մարմինը) ժողով գումարեց Դամասկոսի մէջ Սեպտեմբեր 17-ին: Մեծ թիւով պատմական ընդդիմադիր գործիչներ հաւաք գումարեցին համաժողովրդական ապստամբութեան երիտասարդ ներկայացուցիչներուն հետ: Տապալել կաշառակեր վարչակարգի (իշխանութիւն) կոչը ուղուցաւ երկրի ներսէն նշելով երեք «ՈՉ»-երը:

Ոչ բռնութեան, Ոչ հերձուածողութեան, և Ոչ արտաքին միջամտութեան:

Երկու հիմնադիր փաստաթուղթեր քննարկուեցան ժողովին: Քաղաքական ծրագիր կ'նդգրկէ վարչակարգը տապալելու պայքար և սահմանադրական սկզբունքներու կանոնակարգ, որը կը սահմանէ մտապատկերը ապագայ Սուրիոյ: Սոյն կանոնակարգը կը ձեւաւորէ հիմքը ազգային համաձայնութեան մը երկրի ապագային նկատմամբ և ամպիոն մը ընդդիմադիր ուժերու միութեան:

Ըմբոստութիւնը/Յեղափոխութիւնը Սուրիոյ մէջ շրջադարձային պահ մըն է Սուրիոյ հասարակականութեան և Սուրիոյ պետութեան համար: Ինչպէս «Արաբական Գարուն»-ի բոլոր Յեղափոխութիւնները, ան կը պատկերացնէ որակական ոստում մը, մարդկային պատգամ մը և շարք մը համաշխարհային արժէքներ, որոնք կը կազմեն ընդհանուր յայտարար Սուրիոյ ժողովուրդի ձգտումներուն և հաւատարմութիւն նահատակներուն և անոնց զոհողութեան նկատմամբ:

Մեկնելով «Սահիֆա» սահմանադրութիւնէն, որ մշակուած էր Մարգարէին կողմէ երբ ան ժամանեց «Մատինա», եւ հասնելով ժամանակակից դարաշրջանի մարդկային իրաւունքներու յայտարարութիւններուն, բոլոր կանոնակարգերը, համաձայնագրերը եւ պայմանագրերը հիմքը դրին այդ կանոններուն որոնցմով երկրի մը քաղաքացիները միասնաբար կը կառավարեն իրենց կեանքը: Անոնց բովանդակութիւնը կարելոր է կենսական նշաններ են, ի մասնաւորապէս փոփոխութեան, փոխանցումի եւ շինարարութեան շրջաններու ընթացքին: Հասարակութիւնը, իր բոլոր բաղկացուցիչ մասերով, կը գործածեն այս կանոնները որպէս ակնարկութեան կէտեր: Անոնք նաեւ պետութեան մը հիմերն են որոնք կը պաշտպանեն հիմնական ազատութիւնները եւ կը պահպանեն ինքնիշխանութիւնները: Այս կանոնները անփոփոխ են, արկախ որեւէ ընտրական,

քաղաքական կամ հասարակական մեծամասնություններէ: Այս կանոնները անբաժանելի եւ անջնջելի են:

Այս իրաւունքները, ազատութիւնները եւ կանոնները, անկախ քաղաքացիական, քաղաքական, տնտեսական, հասարակական, մշակութային կամ միջավայրական բնոյթէ, մարմնացումն են մարդկային յարաբերական ազատութեան եւ արժանապատւութեան, որը բոլոր Սուրիացիները կը ձգտին վերակառուցելու նոր հանրապետութիւն:

Մենք, ստորագրեալներս՝ անհատներ և խմբաւորումներ, կը պարտաւորուինք աշխատակցելու միասին դէպի հանրապետական նոր վարչակարգ մը ստեղծելու, հիմնուած հետեւեալ սկզբունքներուն վրայ որը մենք կ'որդեգրենք որպէս նպատակներ խաղաղ երտասարդական քաղաքացիական յեղափոխութեան:

- Սուրիոյ ժողովուրդը ազատ եւ ինքնիշխան է իր հողերուն վրայ եւ իր երկրին մէջ, որոնք կը կազմեն մէկ եւ անբաժանելի քաղաքական միաւոր: Ժողովուրդը իրաւասութիւն չունի հրաժարելու երկրամասէն որեւէ մատնաչափի, ընդգրկելով Կուլանի բարձրունքները: Ժողովուրդը պայքարի ամբողջ իրաւասութիւնը ունի որեւէ հնարաւոր միջոցներով վերադարձնելու համար գրաւուած երկրամասերը:
- Ժողովուրդը աղբիւրն է օրէնսդրականութեան եւ ինքնիշխանութեան, որոնք կ'իրականան ժողովրդավարական, քաղաքացիական եւ բազմապատկեր հանրապետական վարչակարգով, ուր կանոնները կ'իշխեն եւ կը հիմնուին հաստատութիւններու վրայ: Չկայ իշխանութեան մենաշնորհ կամ ժառանգութիւն որեւէ ձեւով:
- Սուրիական պետութիւնը կը հիմնուի իր գաւակներու միջեւ լիակատար քաղաքացիական հաւասարութիւն վրայ, աէնպէս ալ իրաւունքներու եւ պարտաւորութիւններու, յատկապէս ամբողջական հաւասարութիւն տղամարդոց եւ կանանց միջեւ, առանց որեւէ խտրութեան ցեղի, գոյնի (մաշկի գոյնի), սեռի, լեզուի, ազգութեան, քաղաքական գաղափարի, կրօնքի կամ կրօնական աղանդի, մեկնելով առաջին հանրապետութեան նշանաբանէն «Կրօնքը Աստուծոյ համար եւ Հայրենիքը բոլորին»:
- Սուրիական պետութիւնը կ'երաշխաւորէ յարգանք՝ ընկերային բազմազանութեան, համոզմունքներուն, շահերուն եւ Սուրիոյ բոլոր ժողովուրդի առանձնայատկութիւններուն: Ան կ'ընդունի իր բոլոր բաղադրիչ մասերու մշակութային եւ քաղաքական իրաւունքները եւ անոնց ձգտումները զարգացման եւ պաշտպանութեան, որպէս կարեւոր բաժին եւ հիմնական բաղադրիչ՝ միացեալ Սուրիացի ժողովուրդի մարմինէն:
- Սուրիոյ պետութիւնը կ'երաշխաւորէ յարգանք՝ քաղաքացիական ազատութիւններուն, որը կ'ընդգրկէ տեղեկութեան եւ տեղեկատւութեան ազատութիւնը, քաղաքացիական միաւորումներ, սենտիքաներ եւ քաղաքական կուսակցութիւններ կազմելու, հաւատքի եւ

կրօնքի ազատութիւն, խաղաղ ցոյցի եւ գործադուլի ազատութիւն: Պետութիւնը կը սահմանէ կանոններ, որոնք կը պահպանեն այս ազատութիւնները, ֆինանսական աշխարհի կամ քաղաքական իշխանութեան տիրապետութենէն:

- Պետութիւնը պարտաւոր է յարգելու մարդկային, ընկերային եւ տնտեսական իրաւունքներուն վերաբերող միջազգային կանոնադրութիւնները, եւ կ'երաշխատրէ որ իրաքանչիւր քաղաքացի կամ բնակիչ կը վայելէ իր իրաւունքները:
- Սուրիան բաժին մըն է Արաբական աշխարհէն: Երկիրը կը ձգտի խորացնել բոլոր տեսակի համագործակցութիւնը միւս արաբական երկիրներու հետ: Սուրիոյ պետութիւնը, այնուհետեւ, պէտք է յարգէ մշակութային եւ ընկերային ձգտումները բոլոր միւս ազգային ինքնութիւններուն, որոնք մաս կը կազմեն Սուրիոյ ժողովուրդին, ինչպէս՝ քիւրտերը, Ասորիները, Հայերը, Չերքէզները, Թիւրքմէնները եւ այլն:
- Սուրիոյ ժողովուրդը կը խոստանայ աջակցիլ Պաղեստինի ժողովուրդին եւ իրենց իրաւունքին հիմնելու ազատ, ինքնիշխան եւ անկախ պետութիւն մը, որուն մայրաքաղաքը Երուսաղէմն է: Սուրիոյ ժողովուրդը նաեւ կը խոստանայ աջակցիլ բոլոր արաբ ժողովուրդներու ազատութեան եւ մենաստիրականութիւնը տապալելու ձգտումներուն:
- Սուրիոյ ժողովուրդը կապուած է այլ իսլամ ժողովուրդներու հետ ընդհանուր պատմական արմատներով եւ մարդկային արժէքներով որոնք քաղուած են երկնային պատգամներէն: Յատկապէս, Սուրիոյ պետութիւնը կը ձգտի հաստատել մօտ համագործակցութիւն Թուրքիոյ եւ Պարսկաստանի հետ, հաւասարակշռուած շրջանային դաշնակցութիւն մը հիմնելու նպատակով, որը կ'ունենայ կարեւոր նշանակելից դեր:
- Սուրիոյ պետութիւնը հիմնուած է՝ գործադիր, օրէնսդրական եւ դատական ոլորտներու խիստ տարանջարման վրայ, նաեւ իշխանութեան թաւալման սկզբունքը՝ ազատ եւ գաղտնի քուէարկութիւններու միջոցով:
- Սուրիական բանակը հաստատողն է ազգային ինքնիշխանութեան, արաժանապատուութեան եւ քաղաքացիական ազատութիւններուն: Բանակը պետութեան սիւներէն է փորձաքննութիւններէն մէկն է ազգային միասնականութեան: Բանակը կը պահպանէ ազգային ապահովութիւնն ու Սահմանադրութեան սկզբունքները, բայց չի կարող միջամտել երկրի քաղաքական կեանքին:
- Նոր Սահմանադրութիւն մը պէտք է դնէ հիմերը բազմապատիկ ժողովրդավարական եւ քուէարկման վարչաձեւերուն, որոնք կ'ապահովեն Սուրիոյ ժողովուրդի բոլոր խաւերու ներկայացման իրաւունքը օրէնսդրական իշխանութեան, երկրի բոլոր շրջաններուն մէջ: Անոնք նաեւ կ'երաշխատրեն գոյութեան իրաւունքը բոլոր քաղաքական համոզմունքներուն եւ գաղափարներուն, առանց որեւէ անհատական տիրապետութեան, այդ ծիրի կանոններուն

որոնք կ'ապահովեն խորհրդարանական վարչաձևի կայունությունը եւ մեծամասնության թաւալումը գաղտնի քուէարկութեամբ: Այս կերպերը նաեւ կը կարգաւորեն քաղաքական կուսակցութիւններուն դրամական հնարքներն ու եւ ծախսման միջոցները ճշգրիտ ձեւով:

- Հանրապետութեան նախագահը երաշխաւորն է սահմանադրութեան, ազգային անվտանգութեան եւ իշխանութիւններուն բաժանումքի սկզբունքին: Նախագահը կ'ընտրուի ուղիղ քուէարկութեամբ, եւ մի միայն երկու նախագահական շրջան, ամէն մէկ շրջանի տեւողութիւնը չորս տարի է:
- Վարչապետը կը ներկայացնէ խորհրդարանական մեծամասնութիւնը: Ան պատասխանատուն է գործադիր իշխանութեան, նաեւ պատասխանատու է ժողովուրդին դիմաց, որոնք կը ներկայացնեն խորհրդարանը: Իւրաքանչիւր նախարար ամբողջական իրաւասութիւն ունի կառավարելու իր նախարարութիւնը, ըստ նախարարական պատգամի շրջագիծին, որը կ'ենթարկուի խորհրդարանի վաւերացման:
- Տեղական վարչութիւնը կը հիմնուի ընտրական օրէնսդրական եւ գործադիր հաստատութիւններու վրայ, որոնք կը կառավարեն քաղաքացիներուն գործերը եւ զարգացումը նահանգներուն կամ շրջաններուն մէջ: Տեղական գործադիր վարչութիւնը կ'ենթարկուի տեղական ընտրուած իշխանութեան: Նահանգապետին դերը կը կայանայ իբրեւ ներկայացուցիչ երկրի նախագահին իշխանութիւններուն:
- Պետութիւնը կը պաշտպանէ անհատական սեփականութիւնը, որը կարելի է ձեռք դնել մի միայն հանրային շահերու համար արդար վարձատրութեան մը փոխարէն: Սեփականութիւնը կարելի չէ գրաւել անձնական շահերու օգուտին համար:
- Պետութիւնը կը պահպանէ հիմնադրամը եւ հանրային սեփականութիւնը ի շահ ժողովուրդին: Քաղաքականութիւնը հիմնուած է ընկերային արդարութեան, հաւասարակշռուած եւ շարունակական զարգացման եւ վերաբաշխման վրայ, հարկային կանոնադրութեամբ՝ տարբեր վարչակարգերու, նահանգներու և շրջաններու եկամուտի և ստացուածքի միջեւ: Պետութիւնը կ'երաշխաւորէ ներդրումներու և շուկաներու ազատութիւնը, հիմնուելով հակամենաշնորհման և հակա-շահադիտական կանոններէն: Պետութիւնը կ'երաշխաւորէ աշխատողի և սպառողի իրաւունքները:
- Պետութիւնը վստահեցուած է պայքարելու բոլոր ձեւի չքաւորութեան և անգործութեան դէմ, առարկայական ընդհանուր պարկեշտ աշխատանքներ ապահովելու համար: Պետութիւնը կ'երաշխաւորէ նաեւ ապահովել սակագիներ, որոնք պայմանականորէն կը համապատասխանեն ներդրումներու մակարդակին: Բոլոր քաղաքացիները պէտք է կարողանան օգտուիլ ընդհանուր հանրային ծառայութիւններէն, բնակելու, ազգային կալուածատիրութեան ծրագրաւորման, խմելու ջրի և կեղտաջրի վերամշակում, էլեկտրականութիւն, հեռաձայն, համացանց, ճամբաներ և հանրային փոխադրամիջոցներ,

որակաւոր դաստիարակութիւն և կրթութիւն, ընդհանուր առողջապահական ինքնաբերական, պաշտօնադարձներու կենսաթոշակ և անաշխատունակներու նպաստներ: